

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **M. N.**
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčкова 42, 615 00 Brno

proti
žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**
sídlem Na Popelce 2/16, 150 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 4. 4. 2025, č. j. 489/2025-NBÚ/07-OP/N104171

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Jádrem sporu je otázka, zda žalobkyně splňuje podmínku osobnostní způsobilosti pro vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení důvěrné podle § 13 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „zákon o ochraně utajovaných informací“). Osvědčení je

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

podmínkou pro přístup k utajovaným informacím podle § 11 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací.

2. Žalovaný nevydání osvědčení zdůvodnil tím, že ze znaleckého posudku a dalších shromážděných podkladů plyne, že je u žalobkyně dána dispozice k rozvoji akutní psychotické dekompenzace v prožívané zátěži. Tuto dispozici žalovaný považuje za obtíž, která může mít vliv na spolehlivost nebo schopnost žalobkyně utajovat informace. Při rozvoji dekompenzace je totiž narušena spolehlivost v jednání.
3. Žalobkyně s tímto zdůvodněním nesouhlasí. Podle žalobkyně není možné blíže neurčenou dispozici považovat za poruchu či obtíž ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací. Žalovaný vycházel ze znaleckého posudku, který je podle žalobkyně neaktuální. Žalovaný zároveň ze znaleckého posudku pouze citoval, aniž by se pokusil své závěry blíže vysvětlit. Žalovaný dále podle žalobkyně nepostupoval v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů a opomenul přihlídnout k důkazním návrhům žalobkyně uvedeným v rozkladu.
4. Podanou žalobou se žalobkyně domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí o rozkladu.

Obsah správního spisu

5. Z obsahu spisu soud zjistil následující pro věc podstatné skutečnosti.
6. Dne 2. 5. 2023 podala žalobkyně žalovanému žádost o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení důvěrné. Žádost podala proto, že jí bylo nabídnuto pracovní zařazení referentky bezpečnosti státu v X.
7. V prohlášení k osobnostní způsobilosti podle § 13 zákona o ochraně utajovaných informací žalobkyně dne 5. 6. 2023 uvedla, že v roce 2022 měla zhoršený psychický stav z důvodu nepřijímání tuků ve stravě kvůli nařízené dietě a z důvodu nespavosti způsobené tinnitem. Uvedla, že měla úzkostné stavy; byla ji diagnostikována plochost sociálních vazeb a uzavřenost osobnosti. Dlouhodobě nikdy psychickými problémy netrpěla.
8. Dne 28. 6. 2023 vyzval žalovaný žalobkyni k bližšímu popisu obtíží, průběhu léčby, co obnášely konzultace s odborníky a jak často na ně docházela. Zároveň žalovaný vyzval žalobkyni ke zhodnocení aktuálního psychického stavu i s ohledem na soukromý a pracovní život a zda došlo ke změně lékaře nebo jiným změnám. Zároveň vyzval žalobkyni ke zproštění povinnosti mlčenlivosti pro ošetřující lékaře a poučil žalobkyni, že svá tvrzení může doložit lékařskými zprávami.
9. V doplněném prohlášení k osobnostní způsobilosti podle § 13 zákona o ochraně utajovaných informací žalobkyně dne 19. 7. 2023 uvedla data předchozích psychiatrických a psychologických vyšetření, jakož i důvody, které ji k vyhledání těchto odborníků vedly. Žalobkyně uvedla, že poprvé vyhledala psychiatra v roce 2016, jelikož X. V letech 2018 a 2019 vyhledala psychiatra pro děti a dorost, jelikož *ji nezaujalo studium a měla špatné zkouškové*. V roce 2022 vyhledala psychiatra pro dospělé. Důvodem bylo více věcí, tlaky v X. Zároveň žalobkyně četla hororové příběhy a jelikož má velkou představivost, tak se začala *bát jako malé dítě*. Žalobkyně si rovněž v této době myslela, že slyší hlasy – myslela si, že je to psychický problém. Dělo se jí to však pouze při usínání, což psychický problém není a v důsledku toho žalobkyně uvádí, že byla psychiatrem *chybně zařazena*. K prohlášení žalobkyně přiložila i zhodnocení současného psychického stavu ve kterém uvedla, že v současné době netrpí žádnými psychickými potížemi. Nemá panické stavy, náhlé změny

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

nálad a ani není agresivní. Nemá zároveň potíže vycházet s ostatními. Žalobkyně rovněž zprostila jednotlivé odborníky mlčenlivosti.

10. Žalovaný si následně vyžádal od ošetřujících lékařů lékařské zprávy, které jsou součástí správního spisu.
11. Žalovaný v přípisu doručeném žalobkyni dne 31. 8. 2023 uvedl, že z jedné z lékařských zpráv plyne, že žalobkyni byla stanovena diagnóza *paranoidní schizofrenie*. U žalobkyně byla nasazena medikace, kterou si však žalobkyně sama vysadila po cca jednom měsíci. Z lékařských zpráv dále vyplývá, že poslední návštěva proběhla v roce 2023. Žalobkyně žádala přeshetření a předdiagnostikování. Podle psychodiagnostického vyšetření stav žalobkyně odpovídá ozvláštněné osobnosti se schizotypními prvky. Žalovaný v přípisu uvedl, že se rozhodl z těchto důvodů realizovat rozhovor podle § 105 zákona o ochraně utajovaných informací s cílem upřesnit skutečnosti týkající se psychiatrické léčby a psychického stavu.
12. Dne 10. 10. 2023 proběhl s žalobkyni pohovor podle § 105 zákona o ochraně utajovaných informací. Z protokolu o pohovoru vyplývá, že žalobkyně byla během pohovoru dotazována na diagnózy, okolnosti léčby, zhodnocení celkové životní situace, svých povahových vlastností apod. Žalobkyně mimo jiné uvedla, že medikaci vysadila proto, že nejprve zapomněla. Její stav se však nezhoršil, a tak spolu se svým otcem usoudila, že medikaci nepotřebuje. Ve druhém případě, kdy jí byla předepsána medikace, se žalobkyně nedomnívala, že onu diagnózu – schizofrenii – skutečně má. Žalobkyně rovněž připustila, že možná částečně má poruchu osobnosti. Diagnózu schizofrenii si žalobkyně myslí, že nemá. I sama lékařka, která ji původně diagnostikovala, tuto diagnózu změnila; žalobkyně si však nevzpomněla na novou diagnózu. Žalobkyně byla rovněž tázána na rodinnou situaci a na její vztah s matkou.
13. V hodnocení nadřízeného žalobkyně ze dne 13. 10. 2023 je uvedeno, že žalobkyně přistupuje k plnění cílů odborného a osobního rozvoje systematicky a velmi odpovědně. Projevuje o svěřenou problematiku přiměřený zájem, je učenlivá a snaživá. Úkoly plní včas a v požadované kvalitě. Její ústní i písemný projev je srozumitelný, věcný a výstižný. Projevuje se spíše skromně, je zdravě citižádostivá a pro svůj přístup k okolí oblíbená v kolektivu.
14. Dne 14. 12. 2023 se k pohovoru vyjádřil psycholog žalovaného. Zdůraznil, že v reakci na doplňující dotazy zjišťující X. se u žalobkyně objevily zřetelné vegetativní projevy, emoční rozpoložení se stalo labilnější, byla přítomna lakrimozita, třes a žalobkyně požádala o přestávku z důvodu návštěvy toalety a promyšlení si odpovědi. Dále psycholog zdůraznil, že z odpovědí žalobkyně vyplývá, že má negativní postoj k minulé psychiatrické léčbě, kterou považuje za životní neúspěch. Psycholog žalovaného závěrem konstatoval, že celou kazuistiku žalobkyně nelze jednoznačně uzavřít, a proto doporučil ustanovení znalců. Znalci z odvětví klinická psychologie a psychiatrie byli ustanoveni dne 2. 1. 2024.
15. Dne 13. 2. 2024 provedli znalci (z oboru psychiatrie a klinické psychologie) vyšetření žalobkyně. Na základě vyšetření vypracovali znalecký posudek ze dne 17. 5. 2024. Dalšími podklady znaleckého posudku bylo prohlášení k osobnostní způsobilosti ze dne 19. 7. 2023, protokol o pohovoru ze dne 10. 10. 2023, vyjádření psychologa žalovaného po pohovoru, zhodnocení aktuálního psychického stavu ze dne 19. 7. 2023 a lékařské zprávy od roku 2016.
16. Znalci k aktuálnímu stavu žalobkyně shodně uvedli, že

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

osobnost je akcentována, emočně senzitivní, labilní, nevyzrálá, introvertně orientována, s projevy z okruhu schizoidních příznaků, se zvýšenou senzitivně vztahovačnou složkou

Znalec z oboru psychiatrie dále uvedl, že žalobkyně má sníženou frustrační toleranci a sklon k dekompenzaci při větší zátěži, anamnesticky s opakovanou dekompenzací do psychotické hloubky v situaci nadměrné zátěže, s historií psychiatrické léčby.

17. Na dotaz, zda může mít znaleckým zkoumáním zjištěná porucha negativní vliv na schopnost zachovávat mlčenlivost a ochotu dodržovat uložené povinnosti odpověděli oba znalci následující:

U posuzované byly znaleckým posudkem zjištěny skutečnosti, které by mohly mít negativní vliv na uvedené skutečnosti. Jedná se o výše popsanou dispozici k rozvoji akutní psychotické dekompenzace v prožívané zátěži, tak jak se anamnesticky opakovaně projevilo. Souhrnem je třeba konstatovat, že výkon profese v zátěžových podmínkách s vysokými nároky na psychickou stabilitu je z psychiatrického hlediska v případě posuzované hraniční, možný jen se zdravotním zajištěním – preventivní psychiatrické a psychologické kontroly, pokud je to v daných podmínkách akceptovatelné. Jednoznačný závěr o plné schopnosti výkonu povolání ve specifických podmínkách daného povolání není možné potvrdit.

18. Znalecký posudek rovněž konstatoval, že žalobkyně:

Problematicku svého zdravotního stavu, v konfrontaci s údaji z anamnézy, racionalizuje až bagatelizuje, v tomto ohledu nemá vytvořen dostatečný náhled na proběhlé psychiatrické epizody ani na léčbu, kdy medikaci spontánně vysazuje z důvodu vlastního přesvědčení o aktuální úzdavě.

19. V závěrečném hodnocení psychologa žalovaného ze dne 8. 8. 2024, vyplývá, že byla zjištěna dispozice k psychotické dekompenzaci, která představuje obtíže, které mohou mít negativní vliv na schopnost utajovat informace. Zjištění představují podle psychologa žalovaného překážku pro splnění podmínky osobnostní způsobilosti.
20. Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2024, č. j. 129944/2024-NBÚ/P (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), rozhodl žalovaný o nevydání osvědčení pro stupeň utajení důvěrné. Podle žalovaného je ze shromážděných podkladů patrné, že žalobkyně trpí obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost a schopnost utajovat informace. Není tedy splněna podmínka podle § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací. I přesto, že u žalobkyně nebyla znaleckým posudkem potvrzena schizofrenie, porucha s bludy a ani schizoidní porucha osobnosti, závěr o plné schopnosti výkonu povolání nemohl být potvrzen. U žalobkyně je totiž přítomna dispozice k psychotické dekompenzaci, která představuje obtíže ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací. V případě manifestace psychotických fenoménů bude zcela jistě narušena spolehlivost v jednání. Takové narušení nebude vázáno na konkrétní prostředí, na situační kontext či na dané sociální okolí, proto je možné v případě rozvoje psychotické dekompenzace očekávat její projevy i v prostředí pracovním. To by v důsledku neslo výrazně negativní vliv i na plnění pracovních povinností, na zachovávaní mlčenlivosti, a tedy i na výkon práce s utajovanými informacemi.
21. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně dne 24. 1. 2025 rozklad. Žalobkyně namítala zejména nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný podle žalobkyně přezkoumatelným způsobem nevyložil, co má být důvodem její nespolehlivosti. Nebylo postaveno na jisto, že na základě znaleckých posudků nelze dovozovat nespolehlivost žalobkyně nebo neschopnost utajovat informace. Znalecký posudek je navíc podle žalobkyně neaktuální. Nadřízenému správnímu orgánu proto navrhla doplnit dokazování.
22. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2025, č. j. 489/2025-NBÚ/07-OP/N104171 (dále jen „napadené rozhodnutí“), ředitel žalovaného rozklad zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Podle

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

ředitele žalovaného je u žalobkyně dána dispozice k akutní psychotické dekompenzaci v podmínkách zvýšené zátěže. Tento závěr vyplynul ze zdravotnické dokumentace a vlastních vyjádření žalobkyně a dále především ze znaleckého posudku z oboru psychiatrie a klinické psychologie. Znalci sice nepotvrdili trvající psychotickou poruchu ani aktuální manifestaci onemocnění, ale shodně poukázali na riziko destabilizace psychického stavu s možným negativním dopadem na spolehlivost, schopnost dodržovat uložené povinnosti a zachovávat mlčenlivost, které je umocněno opakovaným odmítáním či svévolným přerušováním léčby a nedostatečným náhledem na vlastní obtíže. Ředitel žalovaného proto uzavřel, že žalobkyně nesplňuje podmínku osobnostní způsobilosti podle zákona a vydání osvědčení by představovalo nepříjemné riziko z hlediska ochrany utajovaných informací.

Žaloba

23. Žalobkyně v žalobě namítá, že napadené i prvostupňové rozhodnutí je nezákonné, nepřezkoumatelné, předčasné a formálně vadné.
24. Žalobkyně předně namítá, že se správní orgán omezil na přímou citaci znaleckého posudku, aniž by se jakkoli pokusil vysvětlit, jakým způsobem závěry učiněné znalcem mohou mít vliv na schopnost žalobkyně utajovat informace. Správní orgán vůbec nezkoumal i míru výskytu případných poruch žalobkyně, stejně jako míru jejich vlivu na schopnost utajovat informace. Podle žalobkyně poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na spolehlivost fyzické osoby nebo schopnost utajovat informace, může být např. Alzheimerova choroba nebo jiný typ demence. Nemůže jí však být blíže nedefinovaná dispozice k rozvoji psychotické dekompenzace (která je sama o sobě velice vážná diagnóza, jež není nijak dále v napadeném rozhodnutí rozvedena).
25. Dále žalobkyně považuje znalecký posudek za neaktuální. V době vydání prvostupňového rozhodnutí uplynulo od vyšetření znalci již téměř 10 měsíců. Část podkladů, ze kterých znalecký posudek vycházel, byla navíc stará i 10 let. Správní orgán proto rozhodl na základě skutkových zjištění, která byla ke dni vydání jeho rozhodnutí neaktuální. Obdobnou situací se podle žalobkyně zabýval i městský soud v rozsudku ze dne 19. 3. 2025, č. j. 8 A 35/2024-63, na který žalobkyně odkazuje. Zdravotní stav žalobkyně se navíc od znaleckého zkoumání zlepšil.
26. Podle žalobkyně napadené rozhodnutí obsahuje řadu nepřezkoumatelných tvrzení. Pro ilustraci žalobkyně cituje z napadeného rozhodnutí následující úryvek: „[...] *stěžejním důkazem pro posouzení osobnostní nezpůsobilosti je znalecký posudek zadaný podle ustanovení § 106 odst. 1 zákona ve znění účinném do 31. 12. 2024, žádný jiný důkaz není zákonem nadán takovou silou. [...]*“ S tímto tvrzením žalobkyně nesouhlasí. Ze zákona rozhodně neplyne, že by znalecký posudek měl větší důkazní sílu než jakýkoli jiný zákonem aprobovaným způsobem provedený důkaz navíc bez výsledku znalce v rámci řízení. Znalecký posudek je jedním z možných důkazních prostředků, nikoli však jediným důkazním prostředkem, kterým je možné zjistit skutečný stav věci. Je nepříjemné, aby správní orgán konstatoval *a priori* nadřazenost jednoho důkazního prostředku nad jiným.
27. Žalobkyně dále namítá, že správní orgán neprovedl jí navrhané dokazování – vypracování nového znaleckého posudku. Správní orgán nevyložil přezkoumatelné důvody, proč navrhaný důkaz neprovedl. Podle žalobkyně se jedná o opomenutý důkaz. Žalobkyně navrhuje doplnění dokazování v řízení před soudem – navrhuje výslech zpracovatele původního znaleckého posudku a doplnění znaleckého posudku o posouzení zdravotního stav žalobkyně k okamžiku rozhodování žalovaného o rozkladu.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

28. Žalobkyně uvádí, že absolvovala řadu psychologických testů – TMT zátěžový test, Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (dále jen „MMPI-2“) a Zulligerův test. TMT test splnila žalobkyně na velmi dobré úrovni. Psychopatické a manipulativní tendence vyloučil i MMPI-2 ve kterém nebyly zvýšené žádné škály. Závěry znalců pochází většinou z interpretace Zulligerova testu, který je sám o sobě starý a v současnosti je překonaný objektivnějšími a standardizovanými testy. Správní orgány navíc nevyslechly bezprostředního nadřízeného žalobkyně.

Vyjádření k žalobě

29. Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
30. Žalovaný uvádí, že shromážděná zdravotnická dokumentace poskytuje množství časově sousledných informací. Jsou to právě lékařské zprávy, které mohou nabídnout časem nezkreslený pohled na momentální prožívání žalobkyně i odborná zjištění ohledně dlouhodobě oslabené psychické odolnosti žalobkyně. Ze shromážděného podkladového materiálu naopak jednoznačně vyplývá, že žalobkyně v důsledku setrvalých psychických potíží podstupovala určitou formu psychiatrické péče v nepravidelných intervalech od roku 2015 do roku 2022, kdy ji v roce 2022 nenadále o své vůli ukončila – včetně samovolného vysazení antipsychotik. Razantní či dynamický nárůst zlepšování psychického stavu s věkem žalobkyně z lékařských zpráv vůbec nevyplyvá.
31. Úřad i žalovaný rozhodovali s přiměřeným časovým odstupem a nikoli s ročními prodlevami. Bezpečnostní řízení bylo zahájeno dne 7. 6. 2023, vlastní znalecké zkoumání probíhalo v roce 2024, o aktuálnosti údajů tak nelze vůbec pochybovat. Znalecký posudek přinesl zásadní skutková zjištění – pokud jde o zjištěnou dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace v prožívané zátěži, jak se u žalobkyně anamnesticky opakovaně projevilo. Na základě těchto podstatných zjištění Úřad zejména zhodnotil právní otázku spočívající v posouzení osobnostní způsobilosti žalobkyně. Tyto skutečnosti svědčí závěru, že v případě žalobkyně došlo k naplnění pojmu „trpění obtížemi, které mohou mít vliv na spolehlivost nebo schopnost utajovat informace“.
32. Žalovaný dále uvádí, že vycházel primárně z obsahu znaleckého posudku, neboť při posuzování osobnostní způsobilosti zákon stanoví, že osobnostní způsobilost žalobkyně musí být hodnocena též na základě znaleckého posudku. Děje se tak v případě, kdy úřední osoba zjistí skutečnosti vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti účastnice řízení, což v dané věci nastalo. Právě znalecký posudek přitom přinesl zásadní skutková zjištění.
33. Žalovaný disponoval znaleckým posudkem s jednoznačným závěrem a tento nebyl zpochybněn ani dílčími odlišnostmi v jednotlivých odpovědích ustanovených znalců. Podle právního názoru žalovaného byl ve věci dostatečně zjištěn skutkový stav, v důsledku čehož by bylo zcela nadbytečné a nevhodné zadávat vypracování revizního znaleckého posudku. Znalecký posudek pak představuje základní podklad pro vydání napadaných rozhodnutí s tím však, že jeho závěry korespondují s obsahem dalších provedených důkazních listin.
34. K námitce žalobkyně, že měl žalovaný zohlednit pozitivní hodnocení jejího nadřízeného, žalovaný uvádí, že žalobkyně je u daného zaměstnavatele zaměstnaná krátkou dobu a zároveň se jedná o její první zaměstnání. Na skutkových závěrech proto hodnocení nadřízeného nemůže nic změnit.

35. Zpochybnění jednotlivých testů je pak podle žalovaného založeno na tvrzeních vytržených z kontextu. K námitkám žalobkyně ohledně výkonnosti jejích kognitivních funkcí žalovaný uvádí, že jejich stav nijak nezpochybnil. Znalecký posudek přinesl zásadní skutková zjištění, pokud jde o zjištěnou dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace v prožívané zátěži, jak se u žalobkyně anamnesticky opakovaně projevoilo.
36. Závěrem svého vyjádření žalovaný zdůrazňuje, že bezpečnostní řízení je ovládáno principem vyloučení jakýchkoliv pochybností o bezpečnostní spolehlivosti a osobnostní způsobilosti daného žadatele, přičemž nedostatek spolehlivosti či způsobilosti může být dán již při pouhém podezření, že žadatel není bezpečnostně spolehlivý či osobnostně způsobilý. Cílem bezpečnostního řízení je totiž prevence možného ohrožení veřejného zájmu státu. Bezpečnostní řízení užívá zvláštní instituty, zvláštní podkladové materiály a postupy při jejich získávání, nakládání s nimi a hodnocení – a to ve smyslu významu chráněného zájmu. Na rozdíl od trestního procesu není bezpečnostní řízení ovládáno zásadou „in dubio pro reo“.

Replika

37. Žalobkyně zaslala soudu den před nařízeným soudním jednáním repliku k vyjádření žalovaného. V replice žalobkyně setrvala na své žalobní argumentaci.
38. Žalobkyně nesouhlasí s tvrzením ve vyjádření žalovaného, že řízení probíhalo bez nepřiměřených průtahů. Má za to, že skutkový stav nebyl v době rozhodování správního orgánu aktuální. Znalecký posudek zachytil zdravotní (psychický) stav žalobkyně k určitému datu v první polovině roku 2024, zatímco žalovaný rozhodoval na jaře 2025. Skutkový stav musí být podle judikatury aktuální ke dni vydání rozhodnutí. Znalci dle žalobkyně ve svém posudku doporučili dlouhodobější sledování a pravidelné kontroly odborným lékařem a zmiňují, že výkon zátěžové profese je u žalobkyně hraniční právě s ohledem na nejistotu při zvládání stresových vlivů. Tím implicitně zdůraznili faktor času a dalšího vývoje. Naznačili, že teprve další průběh (a případný dohled odborníků) ukáže, zda a jak je žalobkyně schopna se se stresem vyrovnat. Žalovaný také podle žalobkyně dostatečně nezohlednil zlepšování jejího stavu v čase.
39. Žalobkyně má za to, že klíčovým dokladem aktuální stabilizace jejího stavu byl pracovní posudek jejího přímého nadřízeného, který žalovaný obdržel během řízení. Tento dokument dle žalobkyně potvrzuje, že v zaměstnání dlouhodobě plnila své úkoly spolehlivě, svědomitě a bez jakýchkoli problémů. Neměla kázeňské prohřešky, neprojevovaly se u ní žádné psychické či jiné obtíže mající vliv na práci. Takové hodnocení dle žalobkyně demonstruje, že byla schopna i pod pracovním tlakem fungovat bez potíží.
40. Žalobkyně dále namítá, že nestačí paušálně prohlásit další dokazování za nadbytečné – je nutné vysvětlit, proč konkrétní navrhované důkazy nemohou ovlivnit zjištěný skutkový stav. Žalobkyně uvádí, že již v průběhu správního řízení opakovaně navrhovala, aby NBÚ doplnil dokazování ohledně jejího aktuálního psychického stavu, tedy nové znalecké vyšetření či nový znalecký posudek. Navrhla rovněž výslech nadřízeného žalobkyně. Prvostupňové rozhodnutí se o těchto návrzích vůbec nezmiňuje. Žalovaný tvrdí, že se k návrhu na výslech nadřízeného vyjádřil už v napadeném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí však tento návrh pouze formálně zmínilo a bez dalšího uzavřelo, že hodnocení bylo vzato v potaz a že výslech nepovažuje za nutný (aniž by adekvátně zdůvodnilo proč). Takový postup není podle žalobkyně dostatečný. Z ustálené judikatury přitom plyne, že opomenutí důkazu či důkazního návrhu bez řádného zdůvodnění je závažnou procesní vadou.

41. Žalobkyně má za to, že chybí jakákoli bližší úvaha, proč žalovaný považuje právě zjištěnou „dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace v zátěži“ za obtíž ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o utajovaných informacích. Žalovaný se nijak nevypořádal s tím, jak závažná či pravděpodobná tato dispozice je, v jakých situacích by se mohla projevit a jaký konkrétní dopad by měla na schopnost žalobkyně utajovat informace. Žalovaný měl podle rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu přezkoumatelným způsobem rozvést, do jaké míry může uvedená dispozice ovlivnit schopnost žalobkyně utajovat informace. To se však podle žalobkyně nestalo.
42. Žalobkyně také konstatuje, že obtížemi ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o utajovaných informacích mohou být jen takové obtíže, které jsou konkrétní a prokazatelně mohou ovlivnit spolehlivost dané osoby. Žalobkyně namítá, že v jejím případě žalovaný za „obtíž“ označil pouhou predispozici k psychickým obtížím v zátěži, tedy určitý potenciální sklon k problémům, který se ovšem vůbec nemusí projevit. Jde o predispozici odvozenou převážně z anamnézy (minulých epizod v specifických podmínkách). Z posudku vyplynulo, že aktuální duševní stav žalobkyně byl v dané době kompenzovaný.
43. Žalovaný podle žalobkyně jednostranně zdůraznil negativní hypotetický scénář, aniž by se objektivně vypořádal s pravděpodobností jeho naplnění a s existencí ochranných faktorů. Ignoroval, že žalobkyně má velmi dobrý intelekt a schopnosti (což posudek potvrdil), že kognitivní funkce byly znalci shledány zcela v normě, a že posudek hovořil o hraničnosti, nikoli o nepřipustnosti výkonu profese.
44. Správní soudy mají při přezkumu aplikace neurčitého pojmu (např. posouzení „obecného ohrožení“ či „zvlášť zřetele hodného případu“) ověřit, zda správní orgán nevybočil z mezí a zda své úvahy náležitě zdůvodnil. V tomto případě má žalobkyně za to, že žalovaný povinnost zdůvodnění nesplnil – jeho závěr o existenci „obtíží“ stojí převážně na převzetí slov znalců, ne na vlastním transparentním vyhodnocení všech zjištěných okolností. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Jednání

45. Při jednání dne 10. 2. 2026 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.
46. Právní zástupce žalobkyně uvedl, že za stěžejní námitku považuje časový rozestup mezi vydáním správních rozhodnutí a samotným znaleckým zkoumáním, resp. rozestup mezi vydáním správních rozhodnutí a podklady ze kterých znalci vycházeli. Ostatní námítky jsou na tuto námitku navázané.
47. Pověřená zaměstnankyně žalovaného odkázala na obě správní rozhodnutí a na vyjádření k žalobě. Dále zdůraznila, že bezpečnostní řízení je řízení o přiznání mimořádného oprávnění, na které není právní nárok. Úkolem žalovaného je zajistit prevenci ohrožení utajovaných informací.
48. Zástupce žalobkyně uvedl, že trvá na provedení důkazů uvedených v žalobě. Soud návrh na provedení důkazů zamítl z níže uvedených důvodů.
49. Žalobkyně předně navrhla *výslech zpracovatelů znaleckého posudku znalců znaleckého ústavu Ústřední vojenské nemocnice*. Právní zástupce na jednání uvedl, že tímto důkazem chtěl ozřejmit to, jakým způsobem se žalobkynin potenciál k dekompenzaci projevuje.
50. K tomu soud uvádí, že všechny podstatné skutečnosti ohledně dispozice žalobkyně k rozvoji akutní psychotické dekompenzace vyplývají z textu znaleckého posudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Ze znaleckého posudku je zřejmé, že psychotická dekompenzace se u žalobkyně v minulosti opakovaně projevila. Je z něj zároveň zřejmé, že v době vyšetření akutní psychotická dekompenzace přítomna nebyla, a že žalobkyně byla stabilizovaná. Výsledky znaleců soud považuje za nadbytečné, jelikož znalecký posudek je dostatečně přesvědčivý a úplný a není třeba se blíže seznamovat s okolnostmi jeho vypracování. Vše podstatné plyne již ze samotného textu. Provedení tohoto důkazu by bylo nadbytečné.

51. Žalobkyně dále navrhla *doplnění znaleckého posudku o posouzení zdravotního stavu žalobkyně k okamžiku rozhodování žalovaného o rozkladu a k tomu, zda připadá v úvahu zlepšení jejího stavu či odpadnutí důvodů její nezpůsobilosti*. Právní zástupce žalobkyně na jednání upřesnil, že tento důkaz navrhuje pro nedostatečné vypořádání důvodů neprovedení tohoto návrhu ze strany NBÚ. NBÚ nevysvětlil, proč by tento návrh nic nezměnil.
52. Soud shledal provedení tohoto důkazu nadbytečným. Žalobní námitku ohledně opomenutí důkazního návrhu žalovaným lze vypořádat bez potřeby nového znaleckého posudku ohledně zdravotního stavu žalobkyně. Soud konstatuje, že v bezpečnostním řízení provedený znalecký posudek shledal jako aktuální v době vydání obou správních rozhodnutí (viz níže) a neshledal v něm žádné vnitřní rozpory ani jiné nedostatky. Doplnění znaleckého posudku o posouzení zdravotního stavu žalobkyně k okamžiku rozhodování žalovaného o rozkladu je nadto prakticky neproveditelné. Během soudního řízení není možné zkoumat zdravotní stav žalobkyně ke 4. 4. 2025. V nyní probíhajícím soudním řízení se soud též nezabývá otázkou, zda v budoucnu připadá v úvahu zlepšení stavu žalobkyně či odpadnutí důvodů její nezpůsobilosti. Posuzuje toliko zákonnost napadeného rozhodnutí o nezpůsobilosti žalobkyně ke dni jeho vydání. Žalobkyně může v budoucnu požádat o bezpečnostní prověrku znovu a domoci se tak nového hodnocení jejího zdravotního stavu.
53. Žalobkyně dále navrhla výslech jejích přímých nadřízených k jejímu chování a projevům v rámci jejího pracovního procesu, zejména k její schopnosti utajovat informace. Takový výslech by podle právního zástupce mohl prokázat praktické fungování žalobkyně v rámci jejího služebního zařazení a měl by potenciál vyvrátit tvrzení o potenciálu dekompenzace na straně žalobkyně.
54. Soud neshledal důvod provádět výslech přímých nadřízených žalobkyně. Žalovaný postavil závěr o tom, že žalobkyně není osobnostně způsobilá s ohledem na dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace. O této dispozici logicky nemohou nadřízení cokoli vypovědět, neboť se v pracovním procesu dosud nemusela fakticky rozvinout a projevit. I pokud by se akutní psychotická dekompenzace v pracovním zařazení dosud neprojevila, nic by to nezměnilo na závěru znaleců ohledně dispozice k akutní psychotické dekompenzaci, která se u žalobkyně již opakovaně projevila v jiných kontextech a která nadále hrozí. Závěr znaleců založený na zdravotním stavu žalobkyně je pro závěr o osobnostní nezpůsobilosti žalobkyně stěžejní. V nyní projednávané věci proto není rozhodné, zda známky akutní psychotické dekompenzace pozorovali též nadřízení žalobkyně. Podstatné je, že je popsali lékaři, kteří jí poskytovali zdravotní péči. Provedení tohoto důkazu by proto bylo nadbytečné.
55. Žalobkyně dále navrhla *výslech přímých nadřízených žalobkyně zpracovateli znaleckého posudku za účelem jeho doplnění*. Právní zástupce žalobkyně neupřesnil, jakou skutečnost chce žalobkyně tímto důkazem prokázat. Pokud jde o stanovisko nadřízených k jejímu zdravotnímu stavu, soud odkazuje na odůvodnění týkající se jejich výsledku soudem a na skutečnost, že rozhoduje podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného

rozhodnutí, nikoliv na základě potenciálních nových skutečností zjištěných v soudním řízení.

Posouzení věci soudem

56. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Neshledal přitom vady, ke kterým by měl povinnost přihlédnout z moci úřední.

57. Soud vyšel zejména z následující právní úpravy:

§ 12 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně utajovaných informací

Podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby

(1) Osvědčení fyzické osoby Úřad vydá fyzické osobě, která

a) je státním občanem České republiky nebo státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy,

b) splňuje podmínky uvedené v § 6 odst. 2,

c) je osobnostně způsobilá,

d) je bezpečnostně spolehlivá.

§ 13 odst. 1 a 2 zákona o ochraně utajovaných informací

Osobnostní způsobilost

(1) Podmínku osobnostní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která netrpí poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost nebo schopnost utajovat informace.

(2) Osobnostní způsobilost podle odstavce 1 se ověřuje na základě prohlášení k osobnostní způsobilosti a v případech stanovených tímto zákonem (§ 106) i na základě znaleckého posudku o osobnostní způsobilosti.

§ 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací

Znalec

(1) Pokud úřední osoba při ověřování podmínky osobnostní způsobilosti v případech podle § 13 a 83 zjistí skutečnost vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti účastníka řízení, ustanoví Úřad znalce k vypracování znaleckého posudku o osobnostní způsobilosti.

58. Soud předesílá, že žalobkyně na několika místech v žalobě uvádí, že žalovaný shledal, že žalobkyně není bezpečnostně způsobilá. Žalovaný však neshledal naplněnou podmínku osobnostní způsobilosti. Žalobkyně rovněž v úvodu žaloby uvádí, že žalovaný v roce 2016 rozhodl o přerušení řízení s tím, že po zastavení trestního řízení v roce 2021 v bezpečnostním řízení pokračoval. Ani tato informace se zjevně vůbec netýká případu žalobkyně, která podala žádost v roce 2023. Žalobkyně dále v úvodu žaloby namítá, že napadené rozhodnutí je „předčasné“. Ani tuto námitku však blíže nerozvádí. Soud proto k uvedeným tvrzením žalobkyně dále nepřihlíží, neboť z kontextu i ze zbylého textu žaloby vyplývá, že nesouvisí s nyní projednávanou věcí.

59. Žalovaný opřel svůj závěr o osobnostní nezpůsobilosti zejména o závěry znaleckého posudku, který konstatoval, že je u žalobkyně dána dispozice k rozvoji psychotické dekompenzace. Žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí uvedl následující:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Tato dispozice k rozvoji akutní psychotické dekompenzace představuje obtíže ve smyslu § 13 odst. 1 zákona, neboť při jejím rozvoji bude narušena spolehlivost v jednání účastníka řízení, neboť v případě manifestace psychotických fenoménů bude zcela jistě narušena spolehlivost v jednání, přičemž takové narušení nebude vázáno na konkrétní prostředí, na situační kontext či na dané sociální okolí, proto je možné v případě rozvoje psychotické dekompenzace očekávat její projevy i v prostředí pracovním, což by s sebou v důsledku neslo výrazně negativní vliv i na plnění pracovních povinností, na zachovávání mlčenlivosti, a tedy i na výkon práce s utajovanými informacemi účastníkem řízení.

60. Žalovaný tedy konstatoval, že za obtíže ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací považuje žalobkyninu dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace.
61. V souvislosti s tímto konstatováním žalobkyně vznáší řadu námitek, které souvisí se znaleckým posudkem, jeho hodnocením a jeho použitím v bezpečnostním řízení. Vznáší také námitky související s tím, zda je možné dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace považovat za obtíže ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací. Soud se námitkami zabývá jednotlivě níže.

K poruchám a obtížím podle § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací

62. Žalobkyně předně namítla, že dispozici k rozvoji psychotické dekompenzace nelze považovat za obtíž, která může mít vliv na její spolehlivost nebo schopnost utajovat informace ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací.
63. Podle žalobkyně je poruchou či obtíží podle § 13 odst. 1 např. Alzheimerova choroba nebo jiný typ demence. Dispozice k rozvoji psychotické dekompenzace, která je sama o sobě velice vážná diagnózou a není blíže nedefinovaná však podle žalobkyně není obtíží, která by mohla mít vliv na její spolehlivost nebo schopnost utajovat informace.
64. Soud konstatuje, že pojmy porucha a obtíž, které mohou mít vliv na spolehlivost nebo schopnost utajovat informace jsou podle judikatury Nejvyššího správního soudu neurčité právní pojmy (viz např. rozsudek ze dne 25. 3. 2009, č. j. 2 As 83/2008-124 nebo ze dne 19. 5. 2023, č. j. 5 As 114/2021-38).
65. Nejvyšší správní soud pod tento pojem podřazuje řadu různých poruch a obtíží různorodého charakteru, například depresivní stavy, labilitu, hysterické chování či zmatečnou komunikaci (viz např. rozsudek č. j. 2 As 83/2008-124).
66. Je tedy zjevné, že pod obtíže podle § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací lze podřadit širší škálu různých stavů. Soud nezpochybňuje tvrzení žalobkyně, že obtíží či poruchou, která může mít vliv na spolehlivost nebo schopnost utajovat informace je i *Alzheimerova choroba nebo jiný typ demence*. Okruh obtíží, které mohou spolehlivost nebo schopnost utajovat informace potenciálně negativně ovlivnit, je však širší.
67. Soud konstatuje, že pojem *psychotická dekompenzace* skutečně není v napadeném ani v prvostupňovém rozhodnutí definován a vychází ze znaleckého posudku. Z obou správních rozhodnutí i ze shromážděných podkladů je však zřejmé, jak se akutní psychotická dekompenzace projevuje a že se u žalobkyně v minulosti opakovaně rozvinula.
68. Z obou rozhodnutí vyplývá, že psychotická dekompenzace se u žalobkyně v minulosti opakovaně anamnesticky objevovala. Napadené rozhodnutí odkazuje na lékařské zprávy, které popisují minulé psychické obtíže žalobkyně. MUDr. E. Š. v roce 2018 uvádí paranoidní symptomatologii, poruchy vnímání a suicidální ideaci. MUDr. S. V. uvádí, že v době přijetí do péče v roce 2022 byla přítomna paranoidní bludná produkce, sluchové halucinace, tenze, anxieta, vyhyčbavé chování a pocity derealizace. Ze závěrů znalců pak vyplývá, že obtíže,

kteřé v minulosti žalobkyně prožívala, byly právě onou *psychotickou dekompenzací*, ke které má žalobkyně *dispozici v prožívané zátěži* (viz znalecký posudek).

69. Za situace, kdy projevy psychotické dekompenzace vyplývají z celkového kontextu, nepovažuje soud za nutné, aby napadené rozhodnutí obsahovalo výslovnou definici. Soud zároveň nepovažuje s ohledem na výše uvedené diagnózu znalců z psychiatrie a klinické psychologie, z níž žalovaný vycházel, za vágní.
70. Ze znaleckého posudku i správních rozhodnutí je zjevné, že dispozice k rozvoji akutní psychotické dekompenzace má vliv na schopnost utajovat informace. Není podstatné, že se žalobkyně v okamžiku vyšetření znalci ani v okamžiku vydání správních rozhodnutí ve stavu akutní psychotické dekompenzace nenacházela. Žalovaný řádně odůvodnil, proč i „pouhý“ potenciál k rozvoji akutní psychotické dekompenzace brání vydání osvědčení pro stupeň utajení důvěrné.
71. Námitka žalobkyně proto není důvodná.

K použití znaleckého posudku v bezpečnostním řízení

72. Žalobkyně dále namítá, že se správní orgán omezil na přímou citaci znaleckého posudku, aniž by se jakkoli pokusil vysvětlit, jakým způsobem závěry učiněné znalcem mohou mít vliv na schopnost žalobkyně utajovat informace.
73. Soud konstatuje, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí na citaci znaleckého posudku neomezil. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl následující:

K argumentaci účastnice řízení, že se u ní nikdy neprojevily bludy nebo halucinace, paranoia nebo nekoherentní myšlení, kterými se vyznačuje psychotická dekompenzace, a že závěr o jejich výskytu nemá oporu ve spisovém materiálu, jsem plně zohlednil nejen vlastní tvrzení účastnice řízení přímo od ní, ale i ze zdravotnické dokumentace. Informace o tom, že se u účastnice řízení vyskytovaly bludy a halucinace vychází jednak ze sdělení samotné účastnice řízení, např. v prohlášení k osobnostní způsobilosti, ve kterém uvedla, že slyší hlasy a jednak ze zdravotnické dokumentace, např. z lékařské zprávy od MUDr. Š. V. vyplývá, že při přijetí 2. února 2022 byla u účastnice řízení přítomna paranoidní bludná produkce, sluchové halucinace. Z lékařské zprávy od MUDr. E. Š. vyplývá, že při prvním vyšetření měla pocit, že ji někdo ovládá, slyšela i hlasy.

Žalovaný tedy zjevně vycházel i ze zdravotnické dokumentace a z prohlášení k osobnostní způsobilosti, které učinila sama žalobkyně. Žalovaný se na znalecký posudek neomezil.

74. Žalovaný také v napadeném rozhodnutí vysvětlil, jaký mohou mít závěry učiněné znalci vliv na schopnost žalobkyně utajovat informace. Znalci popsali dispozici k rozvoji *akutní psychotické dekompenzace* a shodně konstatovali, že *jednoznačný závěr o plné schopnosti výkonu povolání ve specifických podmínkách daného povolání není možno potvrdit*. Žalovaný na tyto závěry v napadeném rozhodnutí navázal. Uvedl následující:

Nejistota při zvládání stresových vlivů může významně ohrozit ochranu utajovaných informací, protože stres negativně ohrožuje rozhodování, koncentraci a schopnost správně vyhodnocovat rizika. Psychická nestabilita je v rozporu s požadavky na spolehlivost a rozvahu, které jsou při ochraně utajovaných informací zásadní. Samovolné náhlé přerušování léčby účastnicí řízení je projevem rizikového impulzivního jednání. Unáhlená rozhodnutí nebo nepředvídatelné reakce jsou při práci s utajovanými informacemi nežádoucí. Přizvanými odborníky popsané obtíže u účastnice řízení mohou vést k náhlé změně postojů či k neadekvátním reakcím, účastnice řízení může jednat pod tlakem impulzivně, přehlížet bezpečnostní postupy nebo se stát náchylnější k manipulaci a v důsledku toho dělat nesprávná rozhodnutí. Takové chování je z pohledu ochrany utajovaných informací nepřijatelné.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

75. Soud se proto neztotožnil ani s námitkou žalobkyně, že by se žalovaný omezil na přímou citaci znaleckého posudku nebo že by nevysvětlil, jaký mají závěry znalců vliv na schopnost žalobkyně utajovat informace.

K aktuálnosti znaleckého posudku

76. Podle žalobkyně je znalecký posudek neaktuální, jelikož samotné vyšetření provedené znalci proběhlo deset měsíců před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Posudek zároveň podle žalobkyně vycházel z lékařských zpráv starých deset let. Žalobkyně v této souvislosti odkazuje na rozsudek osmého senátu zdejšího soudu ze dne 19. 3. 2025, č. j. 8 A 35/2024-63, podle kterého je nutné, aby správní orgán založil své rozhodnutí na aktuálních podkladech.
77. V projednávané věci soud neshledal, že by byl znalecký posudek neaktuální. Znalci provedli vyšetření dne 13. 2. 2024, znalecký posudek vydali ke dni 17. 5. 2024. Prvostupňové rozhodnutí vydal správní orgán dne 18. 12. 2024. Napadené rozhodnutí o rozkladu vydal žalovaný dne 4. 4. 2025.
78. Soud konstatuje, že znalecký posudek lze hodnotit jako dostatečně aktuální ke dni vydání prvostupňového i napadeného rozhodnutí. Časová rozmezí mezi vyšetřením žalobkyně, vydáním znaleckého posudku (3 měsíce), vydáním prvostupňového rozhodnutí (7 měsíců) a vydáním napadeného rozhodnutí (3,5 měsíce) nelze v dané věci hodnotit jako nepřiměřená.
79. V nyní projednávané věci je podstatné, že znalci konstatovali, že již ke dni vyšetření byla žalobkyně stabilizovaná a psychotická dekompenzace nebyla aktuálně přítomná. Sklon k psychotické dekompenzaci v prožívané zátěži konstatovali na základě celkového hodnocení opírajícího se o dlouhou historii psychiatrických a psychologických vyšetření a léčení probíhajících nerovnoměrně od roku 2016 a zohlednili i stav v roce 2024. Žalobkyní tvrzená skutečnost, že ani ke dni vydání prvostupňového, resp. napadeného rozhodnutí akutními potížemi netrpěla, tak není změnou oproti stavu při vydání znaleckého posudku.
80. Žalobkyně dále brojí proti stáří podkladů, ze kterých znalecký posudek vycházel. Znalci vycházeli z vyšetření psychiatrem pro děti a dorost z roku 2016 i z dalších vyšetření z let 2018–2022. Soud konstatuje, že znalecký posudek vycházel z dostupné zdravotnické dokumentace včetně nového vyšetření žalobkyně ze dne 13. 2. 2024. Znalci při hodnocení zdravotního stavu žalobkyně vycházeli z její anamnézy. Tomuto postupu soud nemá co vytknout.
81. Námitka není důvodná.

K hodnocení důkazů správním orgánem

82. Žalobkyně dále uvádí, že napadené rozhodnutí obsahuje nespočet nepřezkoumatelných úvah. Jako příklad uvádí následující úryvek z napadeného rozhodnutí: „[...] stěžejním důkazem pro posouzení osobnostní nezpůsobilosti je znalecký posudek zadaný podle ustanovení § 106 odst. 1 zákona ve znění účinném do 31. 12. 2024, žádný jiný důkaz není zákonem nadán takovou silou. [...]“. Ze zákona podle žalobkyně nevyplývá, že by některé důkazní prostředky měly větší sílu než jiné. Znalecké posudky nejsou nadřazeny jiným důkazním prostředkům. Žalobkyně sice namítá nespočet nepřezkoumatelných úvah, v přímé návaznosti na toto konstatování však konkrétně uvádí jedinou, a to výše uvedenou polemiku s dílčí částí odůvodnění žalovaného.
83. Soud konstatuje, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je v této části třeba částečně korigovat.

84. Soud se ztotožňuje s žalovaným v tom, že znalecký posudek je pro posouzení osobnostní způsobilosti stěžejním důkazem.
85. Zákon jeho vypracování přímo předpokládá v situaci, kdy úřední osoba zjistí skutečnost vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti účastníka řízení (viz § 106 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací). Tato pochybnost v nyní projednávané věci vyvstala při hodnocení žalobkynina prohlášení k osobnostní způsobilosti.
86. Správní orgán správně považoval znalecký posudek za podstatný podklad pro rozhodnutí.
87. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je třeba korigovat pokud jde o konstatování, že *žádný důkaz není zákonem nadán takovou silou*.
88. Zákon o ochraně utajovaných informací neobsahuje žádná pravidla, jakým způsobem důkazy hodnotit. V takové situaci je třeba na základě analogie se správním řádem a z toho, že bezpečnostní řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy, dovodit, že také Úřad hodnotí veškeré podklady podle své úvahy (viz Dvořák, J., Chrobák, J. *Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2026-1-13]. Dostupné z: www.aspi.cz). Bezpečnostní řízení je tedy ovládané zásadou volného hodnocení důkazů a nikoli zásadou legální důkazní teorie. Není proto možné hovořit o tom, že by ze zákona vyplývala síla jednotlivých důkazů.
89. Soud konstatuje, že bez ohledu na tuto dílčí nepřesnost shledal, že žalovaný fakticky v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů postupoval. Žalovaný se neopřel jen o znalecký posudek, ale i o další podklady. Vycházel ze samotného prohlášení žalobkyně k osobnostní způsobilosti, ze zdravotnické dokumentace i z pohovoru vedeným s žalobkyní. Ohledně samotného znaleckého posudku se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval tím, zda je úplný, přesvědčivý, logicky odůvodněný a zda nevykazuje vnitřní rozpory.
90. Soud proto uzavírá, že ačkoli se žalovaný dopustil dílčí nepřesnosti v textu odůvodnění, tak jako celek jeho odůvodnění ob stojí. Je pochopitelné a logicky odůvodněné. Znalecký posudek je třeba považovat za stěžejní podklad. Jednotlivé podklady, včetně znaleckého posudku, pak žalovaný hodnotil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů.
91. Soud nepřisvědčil žalobkyni ani v tom, že velmi dobré pracovní hodnocení do jisté míry neguje závěry znalců o nezpůsobilosti žalobkyně utajovat informace. Jak již soud uvedl výše, pro ohrožení utajovaných informací není podstatné, zda se akutní psychotická dekompenzace projevila v rámci pracovního procesu. Závěry znalců, kteří mají na rozdíl od nadřízených žalobkyně přístup k její zdravotnické dokumentaci a potřebné znalosti pro hodnocení psychického stavu žalobkyně, nejsou nijak zpochybněny pozitivním pracovním hodnocením.

K námitce opomenutých důkazů

92. Žalobkyně dále namítá, že správní orgán neprovedl žalobkyní navrhované doplnění dokazování, a to zejména o další znalecký posudek. Nevyložil přitom přezkoumatelné důvody, proč navrhované důkazy neprovedl. Podle žalobkyně se jedná o opomenuté důkazy.
93. Návrhem účastníka, s nímž je třeba se vždy vypořádat, je návrh na provedení důkazu. Pakliže správní orgán navržený důkaz neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést důvod, pro který důkaznímu návrhu nevyhověl. V opačném případě jde o tzv. opomenutý důkaz, jenž

zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 As 21/2007-80).

94. Soud předně konstatuje, že žalobkyně v části žaloby věnované dokazování nejprve hovoří v množném čísle o navrhovaných důkazech, dále se však soustředí na navrhované provedení dalšího (slovy žalobkyně nového či revizního) znaleckého posudku.
95. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí jediným explicitně uvedeným důkazním návrhem na vypracování nového dalšího znaleckého posudku zabýval.
96. V napadeném rozhodnutí jasně uvedl, že by vypracování nového znaleckého posudku s výsledkem znalců bylo zcela zjevně nadbytečné. Shromážděný podkladový materiál podle napadeného rozhodnutí nevyvolává žádné pochybnosti o závěru prvostupňového orgánu. Vypracování revizního znaleckého posudku by bylo možné tehdy, pokud by závěry znaleckého posudku vzbuzovaly pochybnosti z hlediska přesvědčivosti. Žalovaný se též věnoval možnosti, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí mohl být stav účastnice řízení stabilizovaný a bez projevů psychotické dekompenzace. K tomu konstatoval, že *„přestože aktuálně může být stav účastnice řízení stabilizovaný a bez projevů psychotické dekompenzace, které mohou mít negativní vliv na její schopnosti utajovat informace, má Úřad za prokázané zvýšené riziko akutního rozvoje této dekompenzace, ostatně jak potvrzují i Úřadem ustanovení znalci, kteří ve shodě na tuto charakteristiku ve struktuře osobnosti účastnice řízení výslovně poukázali.“*
97. Napadené rozhodnutí tedy obsahuje konkrétní odůvodnění, proč žalovaný nevyhověl návrhu žalobkyně na doplnění dokazování. Toto odůvodnění soud považuje za logické a přezkoumatelné. Nejedná se tedy o opomenutý důkaz.
98. V replice žalobkyně namítla, že žalovaný opomněl její návrh na výslech nadřízeného. Neprovedení tohoto důkazu žalovaný podle žalobkyně řádně neodůvodnil.
99. Soud konstatuje, že v rozkladu byl explicitně uveden pouze jediný důkazní návrh, a to návrh na provedení revizního znaleckého posudku. Výslech nadřízeného správními orgány žalobkyně nenavrhla. Žalobkyně v rozkladu zmínila toliko výslech nadřízeného znalci (nikoliv správními orgány), který se jí jevil nezbytným k tomu, aby se znalci seznámili s konkrétním prostředím a situacemi, do kterých se může dostat (str. 5 rozkladu). Absenci reakce na toto tvrzení zpochybňující kvalitu znaleckého posudku však v žalobě nenamítla.
100. Námitka není důvodná.

K polemice se závěry znaleckého posudku

101. Závěrem žaloby žalobkyně polemizuje se závěry znaleckého posudku. Namítá, že znalci se opřeli zejména o výsledek Zulligerova testu, který je podle žalobkyně zastaralý a překonaný novějšími standardizovanými testy. Poukazuje rovněž na to, že MMPI-2 vyšel zcela v normě. TMT test pak splnila žalobkyně na velmi dobré úrovni.
102. TMT test žalobkyně skutečně splnila podle znaleckého posudku na velmi dobré úrovni, ovšem tento test měří podle znaleckého posudku zejména kognitivní zpracovávání informací, mentální flexibilitu, pracovní paměť, rozdělení pozornosti nebo psychomotorické tempo. Žalovaný nikde nekonstatoval, že by žalobkyně byla osobnostně nezpůsobitelná z důvodu nedostatečného úrovně některé z uvedených intelektových dispozic.
103. Ke skutečnosti, že test MMPI-2 vyšel v normě, soud konstatuje, že se jednalo jen o jeden z dílčích testů, které byly v průběhu znaleckého zkoumání provedeny. Zulligerův test

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

naopak konstatoval senzitivní, nevyváženou, afektivní a labilní emocionalitu s tendencemi k impulzivní reaktivitě.

104. Polemiku s provedenými testy soud neshledal relevantní ze dvou důvodů.
105. Zaprvé, své žalobní tvrzení o zastaralosti a překonanosti Zulligerova testu a o jeho subjektivní interpretaci žalobkyně nijak nedokládá.
106. Zadruhé, znalci nevycházeli pouze ze Zulligerova testu, ale též z dalších podkladů. Zohlednili také celkovou anamnézu žalobkyně a i to, jak na své minulé obtíže nahlíží. Konstatovali, že žalobkyně své minulé obtíže racionalizuje až bagatelizuje. Na proběhlé psychiatrické epizody nemá žalobkyně podle znalců vytvořený dostatečný náhled.
107. Dílčí polemika ohledně jednoho z provedených testů dle soudu nic nemění na celkové přesvědčivosti znaleckého posudku.

Závěr a náklady řízení

108. Soud nepřisvědčil námitce žalobkyně, že je napadené rozhodnutí nezákonné, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl I. výrokem jako nedůvodnou. U žalobkyně je dána dispozice k rozvoji akutní psychotické dekompenzace. Tuto dispozici je možné považovat za obtíž ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací, která je překážkou osobnostní způsobilosti žalobkyně.
109. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto soud II. výrokem rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu III. výrokem nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Praha 10. února 2026

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.